

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ชุมชนโบราณในดินแดนไทย

ครูผู้สอน

ครูอาทิตย์

ชัยเทพา

ครูจรัล

แสนอ่อน

เรื่อง

ชุมชนโบราณในดินแดนไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายลักษณะที่ตั้งของชุมชนโบราณในดินแดนไทยได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะและกระบวนการ

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานในชุมชนโบราณ
ต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะเฉพาะ

เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาของมนุษย์
สมัยก่อนประวัติศาสตร์ผ่านการวิเคราะห์

บริเวณที่ค้นพบหลักฐาน
น่าจะมีลักษณะทางภูมิศาสตร์อย่างไร

นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๔-๕ กลุ่ม (กลุ่มเดิมในคาบเรียนที่แล้ว)
จากนั้นให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง ชุมชนโบราณ
ในดินแดนไทย จากนั้นให้นำข้อมูลไปใช้ในการทำใบงานที่ ๑๐
แหล่งโบราณคดีในดินแดนไทย โดยให้นักเรียนทุกกลุ่มนำชื่อ
ชุมชนโบราณที่ได้จากใบความรู้ ไปเติมลงบนแผนที่ประเทศไทย

ใบความรู้ เรื่องชุมชนโบราณในดินแดนไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ รากเหง้าแห่งอุษาคเนย์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ชุมชนโบราณในดินแดนไทย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ ๑ รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๔ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึง ยุคที่มนุษย์ยังไม่รู้จักบันทึกเรื่องราวเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจแบ่งยุคก่อนประวัติศาสตร์ตามพัฒนาการทางเทคโนโลยี ได้ดังนี้

ยุค	ลักษณะ
ยุคหิน	ยุคหินเก่า (Palaeolithic Period) ○ ใช้เครื่องมือหินกะเทาะหลาย ๆ เพียงด้านเดียว ○ อาศัยอยู่ตามถ้ำและเพิงผา ○ ลำสัตว์และหาของป่า รู้จักใช้ไฟ ○ เร่รอนย้ายถิ่นฐานไปตามแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์
	ยุคหินกลาง (Mesolithic Period) ○ ใช้เครื่องมือหินกะเทาะที่กะเทาะคมทั้ง ๒ ด้าน ○ ลำสัตว์และหาของป่า และยังเร่รอนย้ายถิ่นฐาน แต่เริ่มมีการรวมตัวเป็นกลุ่มสังคมแบบง่าย ๆ
	ยุคหินใหม่ (Neolithic Period) ○ ใช้เครื่องมือหินขัด (ขัดเรียบทั้ง ๒ ด้าน) ○ เริ่มสังคมเกษตรกรรม คือรู้จักการเพาะปลูก-เลี้ยงสัตว์ ○ เริ่มตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนถาวร ○ รู้จักการทำเครื่องปั้นดินเผา (ใช้ดินเหนียวเป็นหลัก) การทอผ้า การจักสาน และการวาดภาพเขียนสี
ยุคโลหะ	ยุคสำริด (Bronze Age) ○ ใช้โลหะผสม เรียกว่า “สำริด” คือทองแดง+ดีบุก โดยสนิมของสำริดจะมีสีเขียว ○ ดำรงชีวิตด้วยเกษตรกรรม อาศัยอยู่รวมกันเป็นหมู่บ้าน ชุมชนมีขนาดใหญ่ และมีพิธีกรรมต่าง ๆ ○ ที่โดดเด่น คือกลองมโหระทึก (พบครั้งแรกที่ตองซอน เวียดนาม) ถือเป็นประดิษฐกรรมสำริดที่พบทั่วไปในภูมิภาค
	ยุคเหล็ก (Iron Age) ○ ใช้เครื่องมือเหล็ก โดยสนิมของเหล็กจะมีสีน้ำตาลหรือดำ ○ ชุมชนเริ่มพัฒนากลายเป็นเมืองหรือรัฐโบราณ

เครื่องมือหินกะเทาะ

เครื่องปั้นดินเผาลายเขียนสี บ้านเชียง จ.อุดรธานี

กลองมโหระทึกสำริด

ให้นักเรียนศึกษา

ใบความรู้

เรื่อง ชุมชนโบราณ ในดินแดนไทย

ตัวอย่างชุมชนยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

ภาค	ชุมชนยุคหิน
๑. ภาคกลาง	- ถ้ำพระ จังหวัดกาญจนบุรี / ถ้ำเขาทะลุ จังหวัดกาญจนบุรี / บ้านเก่า จังหวัดกาญจนบุรี / เขาสนามแจง จังหวัดลพบุรี / บ้านหนองโน จังหวัดชลบุรี / ถ้ำหีบ จังหวัดกาญจนบุรี / ถ้ำเม่น จังหวัดกาญจนบุรี
๒. ภาคเหนือ	- ถ้ำผีแมน จังหวัดแม่ฮ่องสอน / บ้านดอนมูล จังหวัดลำปาง / บ้านแม่ทะ จังหวัดลำปาง / ถ้ำเขาพระ จังหวัดเชียงราย / ผาปู่ จังหวัดเชียงใหม่
๓. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ถ้ำวิมานนาคินทร์ จังหวัดชัยภูมิ / บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี (มรดกโลก) / บ้านโนนนกทา จังหวัดขอนแก่น / ดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร / เชียงคาน จังหวัดเลย
๔. ภาคใต้	- ถ้ำหลังโรงเรียนทับปrik จังหวัดกระบี่ / ถ้ำหมอเขียว จังหวัดกระบี่ / บ้านพลีควาย จังหวัดสงขลา / ถ้ำสิงขร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาค	ชุมชนยุคโลหะ
๑. ภาคกลาง	- บ้านหนองโน จังหวัดชลบุรี / บ้านดอนตาเพชร จังหวัดกาญจนบุรี / โคกพลับ จังหวัดราชบุรี
๒. ภาคเหนือ	- ออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ / บ้านวังไฮ จังหวัดลำพูน
๓. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี (มรดกโลก) / บ้านโนนนกทา จังหวัดขอนแก่น / บ้านนาดี จังหวัดขอนแก่น / ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี / เนินอุโลก จังหวัดนครราชสีมา
๔. ภาคใต้	- ถ้ำผีหัวโต จังหวัดกระบี่ / บ้านเกตุกาย จังหวัดนครศรีธรรมราช / เขาสามแก้ว จังหวัดชุมพร / คลองท่อม จังหวัดกระบี่

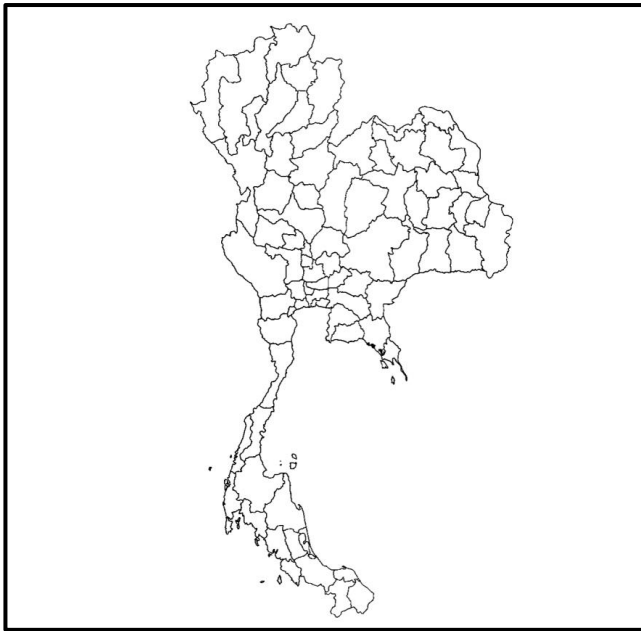
ให้นักเรียนศึกษา

ใบความรู้

เรื่อง ชุมชนโบราณ ในดินแดนไทย

ใบงานที่ ๑๐ แหล่งโบราณคดีในดินแดนไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ รากเหง้าแห่งอุษาคเนย์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ชุมชนโบราณในดินแดนไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ ๑ รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๔ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเติมชื่อชุมชนโบราณลงในแผนที่ประเทศไทย โดยยึดตามจังหวัดของชุมชนนั้นเป็นหลัก และระบายสีเฉพาะช่องจังหวัดที่มีชุมชนโบราณ

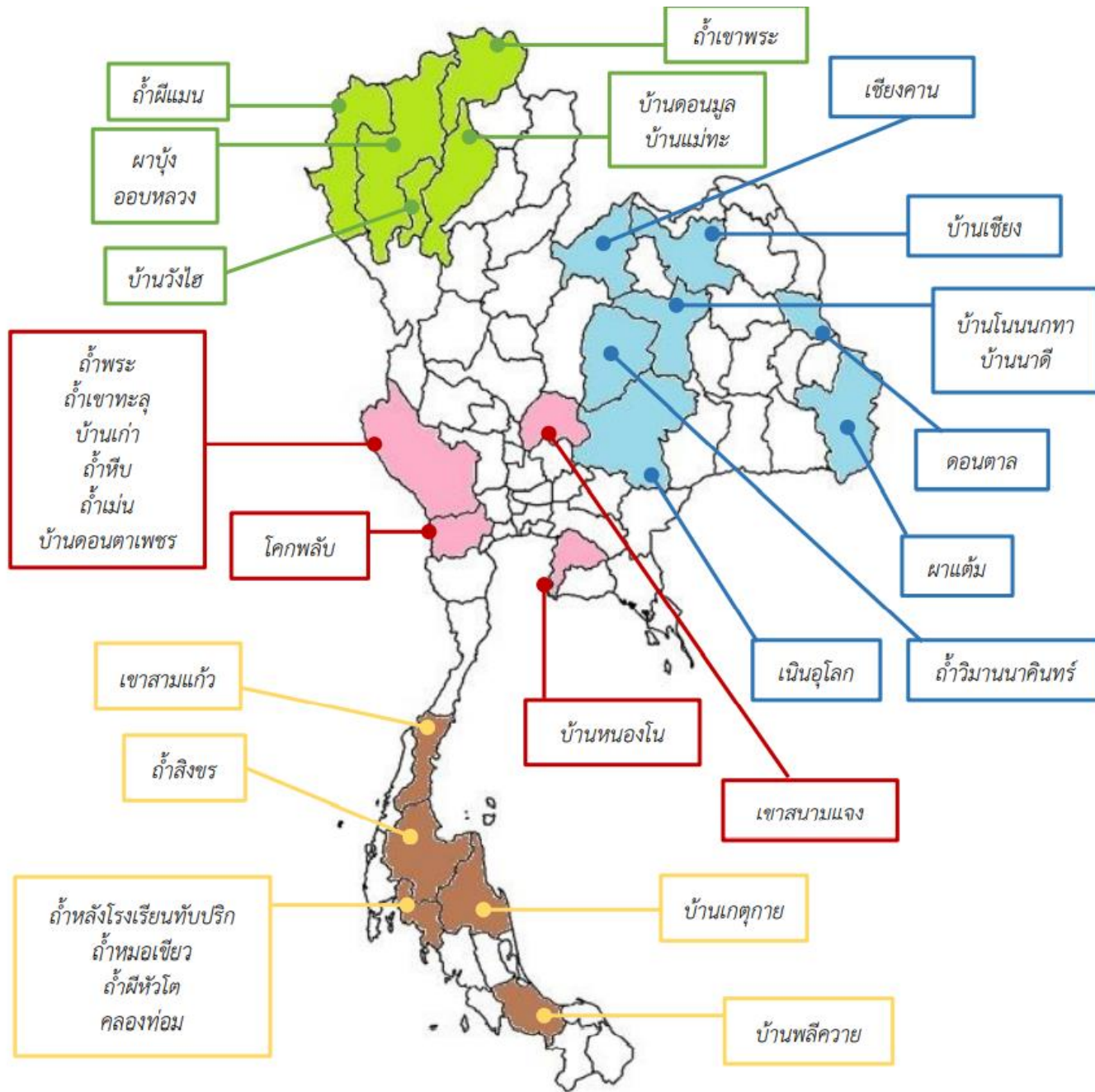
ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนวิเคราะห์เพื่อจัดประเภทของหลักฐานทั้งหมด ตามความคิดเห็นของกลุ่ม

๑. จังหวัดที่มีจำนวนชุมชนโบราณอยู่มากที่สุด คือ.....
๒. นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้แต่ละจังหวัดมีชุมชนโบราณอยู่มาก
 - ๑)
 - ๒)
 - ๓)

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง แหล่งโบราณคดี ในดินแดนไทย

สรุป

แหล่งโบราณคดี
ในดินแดนไทย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการจากชุมชนสู่รัฐโบราณ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

